

ԳԵՂՋՈՒԿ ԵՐԳԵՐ
 ՀԱՆՆԻՔԵՑ, ԴԱՇՆԱԿԵՑ
 ԿՈՍՏԱՆՍԱՆԱ ՎԱՐԴԵՆԵՑ

Ե. Քարտուկյան
 1906

ՀԱՅ ՔԱՄԻ

ՀԱԿԱՔԱՇՈՒԻ ԳԵՂՊՈՒԿ ԵՐԳԵՐԻ

ԳԻՒ ԱՌԱՆԻ ԻՆ ԴԱՃՆԱԿԵՑ

ԿՈՄԻՏԱՍ ԿԱՐԴԱՊԵՏ.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳԵՂՊՈՒԿԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵ

LA LYRE ARMÉNIENNE

RECUEIL DE CHANSONS RUSTIQUES

TRANSCRITES ET HARMONISÉES

PAR

KOMITAS WARDAPET.

Traduction française des paroles

par

ARCHAG TCHOBANIAN.

Prix: { 10 f net / 4 Roubles

Tous droits d'exécution, de reproduction, de prêt, de location et d'amplification réservés. Toute réimpression sans autorisation est formellement interdite.

PARIS, E. DEMETS,

ÉDITEUR DE MUSIQUE
2 rue de Louvois (7e Arr^t)

K812

Յ Ա Ռ Ա Ջ Ա Ք Ա Ն

Հայ գեղջուկն իր երգերն ասում է միաձայն
և առանց նուագարանի: Քաղաքացի հայն իր գեղ-
ջուկ եղբոր պարզ, բայց շատ ինքնատիպ եղանակ-
ներին քիչ է ծանօթ և նուիրուած է, գրեթէ բա-
ցառապէս, եւրոպական երաժշտութեան ուսման:
Երգերի այս հաւաքածուն հրատարակում ենք,
որպէս զի հայ քաղաքացին ու երգասէր եւրոպացին
ծանօթանան հայ շինական երաժշտութեան:

Մենք գրի ենք առել այս եղանակները հայ
գեղջուկի բերանիցն անձամբ այնպէս, ինչպէս եր-
գում են զիւղերում:

Դանշակելու ժամանակ հոգ տարանք, որ պա-
հենք ինքնուրոյն բնաւորութիւն ունեցող և զուտ
ազգային դրոշմ կրող հայ գիւղական եղանակների
ոճն ու ոգին:

Շուտով հրատարակելու ենք մի գիտական
երկասիրութիւն մեր ժողովրդական երաժշտու-
թեան մասին:

Avant - propos.

Les paysans arméniens chantent leurs
chansons à l'unisson et sans accompagnement
d'instruments. Les Arméniens des villes con-
naissent peu l'art simple, mais éminement o-
riginal, de leurs compatriotes rustiques et se
consacrent presque exclusivement à l'étude de
la musique européenne. Nous publions ce re-
cueil de chansons pour faire connaître à nos
compatriotes des villes, ainsi qu'aux mélo-
manes européens, la musique rustique armé-
nienne.

Nous avons personnellement transcrit ces
mélodies, tel que les paysans les chantent dans
les villages.

Dans l'harmonisation, nous avons eu le
constant souci de maintenir le caractère et
le style de cet art particulier, que se révèle
dans les mélodies rustiques arméniennes et
qui porte un cachet nettement national.

Nous comptons publier prochainement un
ouvrage scientifique sur la musique populaire
de notre pays.

Առ այժմ տալիս ենք մի քանի նմուշ միայն մեր ժողովրդական եղանակներից: Բայց, երգելը դիւրացնելու համար, կարևոր դատեցինք ինչ ինչ գործնական բաներ ասել:

ա). Հայ ժողովրդական երաժշտութեան մէջ շեշտն ու ամանակն իրարուց անկախ են. ուստի այս երգերն ասելու է հետեւելով բառերին և խազերի վերայ դրուած նիշերին և ոչ թէ արեւմտեան երաժշտութեան շեշտական օրէնքներին:

բ). Բանալիքի մօտ դրուած կիսավար ու կիսվեր նիշերն ամբողջ եղանակին են պատկանում:

գ). Պէտք է երգել սերտ կապով, քնքոյշ, խաղաղ, ազդու և ձայնն առանց սահեցնելու:

դ). Տրոհակները $\equiv \equiv \equiv$ և $\equiv \equiv \equiv$ ցոյց են տալի

միայն տաղաչափական միութիւն և ոտք:

Յայտնում ենք սրտագին շնորհակալութիւն Փարիզի Հայկական Միութեան, որ ինքնայօժար ձեռնտու եղաւ մեզ «Հայ Քնարի» այս առաջին պրակը հրատարակելու:

ԿՈՄԻՏԱՍ ՎԱՐԴԱՊԵՏ.

Pour le moment, nous n'avons en vue que de donner quelques spécimens de ces mélodies populaires. Mais pour faciliter l'exécution fidèle de cette musique, nous croyons nécessaire de préciser quelques détails techniques:

a) Dans la musique populaire arménienne, l'accent et le temps sont absolument indépendants l'un de l'autre; il faut donc chanter ces chansons en se guidant seulement par les paroles et par les signes indiqués sur les notes, et non point en suivant les règles de l'accent de la musique occidentale.

b) Les bémols et les dièses qui sont mis près de la clef, se rapportent à l'ensemble de la mélodie.

c) Il faut chanter ces chansons *très lié, doux, calme, expressif* et sans *port de voix*.

d) Les barres $\equiv \equiv \equiv$ et $\equiv \equiv \equiv$ n'indiquent que l'unité et le pied de la mesure.

Nous exprimons nos remerciements les plus cordiaux à *l'Union Arménienne de Paris*, qui a bien voulu nous aider à faire paraître ce premier fascicule de la „Lyre arménienne“.

Komitas Wardapet.

ՅԱՆԿ.

Nº	Էջ
1. Հով արէք	6
2. Հարրբան	10
3. Երկինքըն ամպել է	15
4. Անտունի	17
5. Իմ չինարի եարը	21
6.a. Գարուն ա (մեներգ)	24
6.b. Գարուն ա (խմբերգ)	26
7. Գուժաներգ	28
8. Անձրին եկաւ	31
9. Սարերի վըրով գընաց	34
10. Երի, երի, երի ջան	37
11. Լուսնակն անուշ	40
12. Շողեր ջան	42

Index.

Nº	Page.
1. Soufflez une brise	6
2. Idylle rustique	10
3. Le ciel est couvert	15
4. Chant d'émigré	17
5. Le soleil s'est levé	21
6.a. C'est le printemps (solo)	24
6.b. C'est le printemps (chœur)	26
7. Chant de labour	28
8. La pluie fait tomber	31
9. Mon aimé est parti	34
10. Cette nuit j'ai vu	37
11. Nocturne	40
12. Choghère	42

ՀՈՎ ԱՐԷՔ

Soufflez une brise

Nº1.

Moderato. ♩ = 60.

Canto.

Piano.

The first system of the musical score consists of two staves. The top staff is for the Canto (voice) and the bottom staff is for the Piano. The time signature is 3/4. The tempo is marked 'Moderato' with a quarter note equal to 60 beats per minute. The piano part begins with a 'Ped.' (pedal) marking and a 'ppp' (pianissimo) dynamic. The piano accompaniment features a steady eighth-note bass line with chords, while the vocal line is mostly rests.

The second system continues the musical score. The vocal line (Canto) is now active, featuring a melody with Armenian lyrics: *Հով ա - - րէք, - սա - րե՛ր ջան, - հով ա - - - րէք,*. The piano accompaniment has a 'mf' (mezzo-forte) dynamic. The piano part includes a 'p' (piano) dynamic in the first half and an 'f' (forte) dynamic in the second half. The piano accompaniment continues with the eighth-note bass line and chords.

The third system continues the musical score. The vocal line (Canto) has Armenian lyrics: *իմ դար - - - զին դար - - ման - - - րէք:*. The piano accompaniment has a 'p' (piano) dynamic. The piano part includes a 'ppp' (pianissimo) dynamic. The piano accompaniment continues with the eighth-note bass line and chords.

f *f* *p*

Աճ - - պե՛ր, - աճ - - - պե՛ր, - մի քե՛զ զո՛ւ - - - - - լեք,

mf *ff* *p* *f*

Red. *

mf *f* *p*

Վա - - ըսք - - - ա՛ն - - - ձրե - - - թա - - - փեք, ծո՛ւլ ա - - - - - լեք.

mf *ff* *p* *f*

Red. *

p

Գե՛շ մար - - - - - դու օր - - - - - ա - - - - - լե - - - - - լի

mp *mf* *p*

p

Ահ - - - - - հո - - - - - ղի - - - - - սա - - - - - կով - - - - - ա - - - - - լեք:

pp *pp* *diminuendo* *ppp*

ՀՈՎ ԱՐԷՔ

Հով արէք, սարե՛ր ջան, հով արէք,
Իմ դարդին դարման արէք: -
Սարերը հով չեն անում,
Իմ դարդին դարման անում:

Ամպե՛ր, ամպե՛ր, մի քիչ զով արէք,
Վարար անձրև թափէք, ծով արէք.
Գէշ մարդու օր-արևը
Սև հողի տակով արէք:

Հով արէք, ամպե՛ր ջան, հով արէք,
Իմ դարդին դարման արէք: -
Ամպերը հով չեն անում,
Իմ դարդին դարման անում:

Սարե՛ր, ձորե՛ր, դաշտե՛ր ու ջրեր՛ը,
Մարմանդ-մարմանդ վազող աղբիւրնե՛ր,
Մի վեր կացէք, իմացէք,
Տեսէք իմ սըրտի ցաւեր:

Հով արէք, սարե՛ր ջան, հով արէք,
Իմ դարդին դարման արէք:
Սարերը հով չեն անում,
Իմ դարդին դարման անում:

Soufflez une brise,

Soufflez une brise, montagnes amies, soufflez une brise,
Portez remède à ma peine.
Les montagnes ne soufflent pas de brise,
Elles ne portent pas remède à ma peine.

Nuages, nuages, faites un peu de fraîcheur,
Laissez tomber une pluie abondante;
Ensevelissez sous la terre noire
La vie des méchants.

Soufflez une brise, montagnes amies, soufflez une brise,
Portez remède à ma peine.
Les montagnes ne soufflent pas de brise,
Elles ne portent pas remède à ma peine.

Montagnes amies, plaines et eaux,
Sources qui coulez doucement,
Ecoutez - moi un peu,
Voyez les douleurs de mon cœur.

Soufflez une brise, montagnes amies, soufflez une brise,
Portez remède à ma peine.
Les montagnes ne soufflent pas de brise,
Elles ne portent pas remède à ma peine.

ՀԱՔՔԱՆ

Idylle rustique

Nº 2.

Allegretto. ♩ = 100.

Sopran.

pp
Հա - նե, Հան:

Tenor.

p
Հա - բրբ - րան:

Piano.

p mf p

mp p p

Սի - րեւի եմ՝ սերնե - րե - սին, Ան - թա - ւամ թերնե - րե - սին.

mf
 Ով իմ սիրածն ինձ չի սայ, — Աստուծու կերն երեւին:

mf *p* *cresc.* *p* *p* *p* *p*

mf
 Ով իմ սիրածն ինձ չի սայ, — Աստուծու կերն երեւին:

mf *p* *cresc.* *p* *p* *p* *p* *p* *p* *decresc.*

pp dolce *p*
 Հաբարբան: Սարի թրթրն ջուկ թագա,

mf con fuoco
 Հանի, Հան:

ppp *mf* *f* *p* *pp dolce* *mp* *pp*

p

Մեղր ու շա - քար քեզ մա - զա. ինձ պէս նա - զա - նի աղ - ջիկ

pp *mp* *più dolce*

pp

Քեզ պէս տը - ղին ո՞նց սա - զայ: ինձ պէս - նա - զա - նի աղ - ջիկ

pp *decrease.*

1. 2. 3. 4.

Քեզ պէս տը - ղին ո՞նց սա - զայ: իմ մօր - զո - վա - կան փե - սայ:

1. 2. 3. 4.

ppp *ppp*

ՀԱՐԱՐԱՆ

Տղայ. Սիրելի եմ սերն երեսին,
Անթառամ թերն երեսին.
Ով իմ սիրածն ինձ չի տայ,
Աստըծու կերն երեսին:

Աղջիկ. Սարի թըրթընջուկ թագա,
Մեղը ու շաքար քեզ մագա.
Ինզ պէս նազանի աղջիկ
Քեզ պէս տըղին ո՞նց սագայ:

Տղայ. Պըզտիկ աղջիկ, համ ունիս,
Զորեքդիմաց ծամ ունիս.
Խունջիկ-մունջիկ մի՛ սնի,
Ինձ առնելու կամ ունիս:

Աղջիկ. Գութանըդ հողն, հողն,
Գութանիդ տակը քոլ ա.
Քանի գըժութիւն անես,
Քեզի առնողը տոլ ա:

Idylle rustique.

Le jeune homme.

Celle que j'aime est toute pure,
Elle est comme l'immortelle que nul n'a touchée.
Ceux qui ne me donneront pas ma bien-aimée,
Que la gale de Dieu leur ronge le visage.

La jeune fille.

Tu es une verte oseille des montagnes.
Que le sucre et le miel te servent de victuailles.
Une fille délicate comme moi
Peut-elle convenir à un garçon comme toi?

Le jeune homme.

Petite fille, tu es savoureuse;
Tes cheveux pendent en quatre nattes.
Ne fais pas des manières,
Tu veux bien m'épouser.

La jeune fille.

Fais marcher ta charrue.
La terre que tu laboures est broussailleuse.
Tant que tu feras des folies,
Celle qui t'épousera sera bien insensée.

Տղայ.   Ձեր տան տակին վար կանեմ,
 Ձար ազուսին քար կանեմ.
 Քող իմ սիրածն ինձի տան,
 Գըժութիւնըս թարկ անեմ:

Աղջիկ.   Ձուրը իր համբով կերթայ,
 Ցողածը վարդի թերթ ա.
 Ինձ սիրող կըտրին տըղէն
 Հազարի մէջ մի բերդ ա:

Տղայ.   Բուսել ես բաղի միջին,
 Շամամի թաղի միջին.
 Գիշեր ցերեկ միալար,
 Դու ես իմ խաղի միջին:

Աղջիկ.   Աշուղի պէս խնդ ասա,
 Բըլբուլի պէս տնդ ասա.
 Ինչքան որ գովես՝ արժեմ,
 Իմ մօր գովական փեսայ:

Le jeune homme.

Je laboure la terre devant votre maison,
 Je jette la pierre au méchant corbeau.
 Qu'on me donne celle que j'aime,
 Je cesserai d'être fou.

La jeune fille.

L'eau suit son chemin,
 Elle arrose des rosiers.
 Le beau jouvenceau qui m'aime
 Est une forteresse unique entre mille.

Le jeune homme.

Tu as fleuri dans le verger,
 Dans le carré des *chamams* (1).
 Nuit et jour,
 Tu es le seul sujet de mes chansons.

La jeune fille.

Chante des chansons comme un *achough* (2);
 Chante des cantiques comme le rossignol.
 Je mérite les louanges que tu me donnes;
 Tu seras le gendre de ma mère.

(1) Petit melon parfumé.

(2) Chanteur populaire.

Nº 3.

Allegretto dolce. ♩ = 66.

Canto.

p

Եր-կին-քըն ամ-պիլ է,— ինչ ա-նուշ-թոն է.

Piano.

ppp

Չեմ.

*

pp

Եր-կին-քըն ամ-պիլ է,— ինչ ա-նուշ-թոն է.

Չեմ.

*

mf

Գամ դրու - նէն անց - նեմ՝ Հո-գեա - կրս հոն է:

Չեմ.

* Չեմ.

*

p

Գամ դրու - նէն անց - նեմ՝ Հո-գեա - կրս հոն է: hu:

Չեմ.

* Չեմ.

*

ԵՐԿԻՆՔՐՆ ԱՄՊԵԼ Է

Երկինքըն ամպել է,
Ի՞նչ անուշ թոն է.
Գամ դըռնէն անցնեմ՝
Հոգեակըս հոն է:

Երկինքըն ամպել է,
Գետինը թաց է.
Եարըս քընել է,
Երեսը բաց է:

Երկինքըն ամպել է,
Ի՞նչ անուշ երակ.
Սըրտիս մէջ լըցաւ.
Մի բուռը կըրակ:

Երկինքըն ամպել է,
Գետին շաղերով.
Ես քեզ սիրել եմ
Անուշ խաղերով:

Երկինքըն ամպել է,
Գետինը մութ է.
Ես քեզ ուզել եմ,
Քոյդ ասեն՝ սուտ է:

Շորճը դու, շէկիկ եար,
Տեսնեմ՝ դու ումն ես.
Իրաւ եմ ասում՝
Դու իմ սըրտումն ես:

Le ciel est couvert.

Le ciel est couvert de nuages;
Quelle douce ondée!
Je vais passer devant la porte,
Ma petite âme est là.

Le ciel est couvert de nuages,
La terre est trempée;
Mon aimée dort,
Le visage découvert.

Le ciel est couvert de nuages,
Quelle douce pluie!
Une poignée de feu
Tomba dans mon cœur.

Le ciel est couvert de nuages,
La terre luit, humide;
Je t'ai dit mon amour
En de douces chansons.

Le ciel est couvert de nuages,
La terre est sombre.
J'ai demandé ta main;
Qu'on dise si je mens.

Passes à pas cadencés, blonde bien-aimée!
Que je sache à qui tu appartiens.
Je te dis bien vrai,
Tu appartiens à mon cœur.

ԱՆՏՈՒՆԻ

Chant d'émigré

Nº 4.

Largo ad libitum. ♩ = 58

Canto.

mf *p* *pp*

1. Սիր - արու նը - ման է

mf *p* *pp*

2. Ան ծով մ'եմ տե - - - սե,

Piano.

mf *pp* *ppp* *pp* *ppp* *p* *pp* *p* *pp*

mf *f* *mf*

Ջա.

mp *>p* *>p*

էն վը - լած տը - ներ,

mp

սկս - տակն էր բո - - - լոր.

cresc.

*

stretto *mf* *f* *a tempo* *pp*

Կո-տրե՛ր զե-րան - ներ, խախ-տե՛ր - է սը - ներ.
Ա - լին՝ կը-զար - նէր, չէր խառ - նի յի - ըրը.

Red. *decrec.* *p* *pp*

mf *ff*

Բուն պի-տի զը - նեն մէջ վայ - րի հաւ - քեր.
էն ո՞րն է տե - սե մէկ ծովն երկ-թա - լոր.

mf *p* *ff* *cresc.* *fff*

Red. *Red.* *Red.*

p accelerando *rallentando* *espirando*

Եր - թամ՝ ձի թա - լեմ էն ել - ման զե - տեր.
Ան - տու - նի սիրտն է պըզ - տոր ու մս - լոր:

pp *ppp*

Red.

p a tempo *rallentando* *espirando*

Ալ - նիս՝ ձրկ - նե - բու. ձա - գե - բա - - - ցըն՝ կեր
 Ախ, իս կի մի՛լ նիք սըբ - տիկ սե - - - ւա - - - ւոր:

pp *pp* *ppp*

ped. *

f cresc. *più f* *decrec.* *pp*

Այ,
 Այ,

f rinforzato *ff*

ped. * *ped.*

p espirando

ուո լա՛ճ — ուր - նա - - - - - կեր:
 ուո լա՛ճ — ուր - նա - - - - - կեր:

diminuendo *ppp*

ped. *

ԱՆՏՈՒՆԻ

Սիրտըս նրման է էն վրլած տըներ,-
 Կոտրեր գերաններ, խախտեր է սըներ.
 Քուն պիտի դընեն մէջ վայրի հաւքեր.
 Երթամ՝ ծի թալեմ էն ելման գետեր.
 Ըլնիմ ճըկներու ձագերացըն կեր:

Ա՛յ, սօ լա՛ց տընուեր:

Սև ծով մ'եմ տեսե, սիպտակն էր բոլոր.
 Ալին կը զարնէր, չէր խառնի յիրոր.
 Էն ո՞րն է տեսե մէկ ծովն երկթաւոր,-
 Անտունի սիրտն է պըզտոր ու մոլոր:
 Ա՛խ, իսկի մի՛լնիք սըրտիկ սևաւոր:

Ա՛յ, սօ լա՛ց տընուեր:

Chant d'émigré

Mon cœur est pareil aux maisons en ruine,
 Les poutres sont brisées, les piliers détachés;
 Les oiseaux sauvages y doivent faire leur nid.
 Je vais aller me jeter dans les fleuves grossis,
 Devenir la pâture des petits poissons.

Oh! pauvre enfant qui n'as plus de maison!

J'ai vu une mer noire, tout autour c'était blanc;
 Les vagues s'agitaient, sans mêler le blanc avec le noir.
 Qui a vu une seule mer ayant deux aspects?
 Le cœur de l'émigré est troublé, égaré.
 Je vous souhaite de n'avoir jamais le cœur en deuil.

Oh! pauvre enfant qui n'as plus de maison!

ԻՄ ՉԻՆԱՐԻ ԵԱՐԸ

Le soleil s'est levé

Nº 5.

Allegretto con amabilitâ. ♩ = 72.

Canto. *mp*

Ա - ըւ թըւ - զը - ուով ե - լաւ, իմ չի - նա - ըի - եա - - - ըը,

Piano. *mp*

Մեր բա - նը կը - ուուով ե - լաւ. Գար - դի - ման - եա - - - ըը.

Թըչ - նա - մու որ - դին մեռ - նի, իմ չի - նա - ըի - եա - - - ըը,

ի - ըս չար ուր - տով ե - լաւ: Գար դի - ման ես - - - ըն:

Soprani.
pp *p*

իմ չի - նա - ըի ես - - ըն, իմ չի - նա - ըի ես - - ըն.

Alti.
pp *p*

իմ չի - նա - ըի ես - - ըն, չի - - - նար ես - - ըն.

Tenori.
pp *p*

իմ չի - նա - ըի ես - - ըն, իմ - չի - նա - ըի ես - - ըն.

Bassi.
pp *p*

իմ ես - - ըն, իմ ես - - ըն.

ppp *p*

իմ չի - նա - ըի ես - - ըն, Գո - - վա - կան ես - - ըն:

ppp *p*

իմ ես - - ըն, Գո - վա - կան ես - - ըն:

ppp *p*

իմ չի - նա - ըի ես - - ըն, Գո - վա - կան ես - - ըն:

ppp *p*

իմ ես - - ըն, Գո - վա - կան ես - - ըն:

ԻՄ ԶԻՆԱՐԻ ԵԱՐԸ

Արև թըռվըռով ելաւ,
 Իմ չիների եարը,
 Մեր բանը կըրուով ելաւ.

Դարդիման եարը.
 Քըշնամու որդին մեռնի,
 Իմ չիների եարը,

Իրա չար սըրտով ելաւ:
Դարդիման եարը:
Իմ չիների եարը,
Իմ չիների եարը.
Իմ չիների եարը,
Գովական եարը:

Ճըրագը վառայ, վառայ,
 չօր հետ վատամարդ դառայ,
 Մէր ու աղբէր թող տըւի,
 Ես իմ սիրածին առայ:

Քարափի ծէրին կանչի,
 Թող թըշնամին ամանչի.
 Արևի՛ք մեռնեմ, ետք ջան,
 Զիների պէս կանանչի:

Le soleil s'est levé....

Le soleil s'est levé au milieu des nuages.

Mon bien-aimé grand comme un platane!

Notre union s'est faite au milieu de disputes.

Mon tendre bien-aimé!

Que notre ennemi perde son fils!

Mon bien-aimé grand comme un platane!

C'est son cœur mauvais qui fut cause des disputes.

Mon tendre bien-aimé!

Mon bien-aimé grand comme un platane!

Mon bien-aimé grand comme un platane!

Mon bien-aimé grand comme un platane!

Mon bien-aimé digne de louanges!

J'ai brûlé, brûlé comme une lampe.

Je me suis brouillé avec mon père.

J'ai quitté mère et frère,

J'ai épousé celui que j'aimais.

Crie au sommet du rocher;

Que l'ennemi soit confondu!

O bien-aimé! que je meure pour ta jeunesse!

Verdoie comme un platane!

No 6a

Lento. ♩ = 40.

Canto.

Piano.

The first system of music shows the vocal line (Canto) and the piano accompaniment (Piano). The vocal line consists of four measures of whole notes. The piano accompaniment features a melody in the right hand and a bass line in the left hand, both marked with a piano (*p*) dynamic. The tempo is marked 'Lento' with a quarter note equal to 40 beats per minute.

The second system continues the vocal and piano parts. The vocal line includes the following lyrics:
 Գա - - - րուն ա, - - - ձուն - - - ա - - - րել, - - -
 իմ - - - եարն ինձ - - - նից - - - ա - - - սա - - - ռել:

The third system continues the vocal and piano parts. The vocal line includes the following lyrics:
 Վայ, - - - լե, - - - լե, - - - Վայ, - - - լե, - - - լե,
 Ախ, - - - չոր - - - նայ, - - - Վախ, - - - այ - - - եար,

The fourth system shows the piano accompaniment with a series of triplet figures. The dynamics alternate between piano (*p*) and fortissimo (*ff*). The system concludes with a double bar line and a 4/4 time signature. Below the piano part, there are eight pedal markings:
 Ped. * Ped. * Ped. * Ped. * Ped. * Ped. *

mf *f* *p* *pp*

վայ, — — — է, — — — է, — — — է, — — — է:
 չար — — — մար — — — դու — — — է — — — դուն:

p *pp*

3 *morendo* *3* *3* *3* *3* *3* *3*

Պե. * Պե. * Պե. * Պե. *

mf *f* *p* *f* *p*

վայ, — — — է, — — — է, — — — վայ, — — — է, — — — է,
 Ախ, — — — չոր — — — նայ, — — — վախ, — — — այ — — — եար,

pp *cresc.* *decresc.* *cresc.* *decresc.*

3 *3* *3* *3* *3* *3* *3* *3*

Պե. * Պե. * Պե. * Պե. * Պե. * Պե. *

p *mf* *pp*

վայ, — — — է, — — — է, — — — է, — — — է:
 չար — — — մար — — — դու — — — է — — — դուն:

pp *morendo* *ppp*

3 *3* *3* *3* *3* *3* *3*

Պե. * Պե. * Պե. * Պե. *

No 6b

2 Soprani.

pp *p* *pp*

Գա - - - րուՆ ա, ձուՆ ա - - րե՛լ,
 Իմ եարՆ Ինձ - - նից ա սա - - սե՛լ:

2 Alti.

pp *p* *pp*

Գա - - - րուՆ ա, ձուՆ ա - - րե՛լ,
 Իմ եարՆ Ինձ - - նից ա սա - - սե՛լ:

2 Tenori.

pp *p* *pp*

Գա - - - րուՆ ա, ձուՆ ա - - րե՛լ,
 Իմ եարՆ Ինձ - - նից ա սա - - սե՛լ:

Soprani.

mf *f* *p* *p* *f* *p* *p* *pp*

Վայ, է, է, վայ, է, է, վայ, է, է, է.
 Ախ, չոր նայ, վախ, այ եար, չար մար դու է գուն:

Alti.

mf *f* *mf* *f* *p* *pp*

Վայ, է, է, վայ, է, է, վայ, է, է, է.
 Վայ, է, է, վայ, է, է, վայ, է, է, է.

Tenori I.

mf *p* *mf* *pp*

Վայ, է, վայ, է, վայ, է, վայ, է, է, է.
 Վայ, է, վայ, է, վայ, է, վայ, է, է, է.

Tenori II.

mf *p* *mf* *p* *p* *pp*

Վայ, վայ, վայ, է, վայ, է, վայ, է, է, է.
 Վայ, վայ, վայ, է, վայ, է, վայ, է, է, է.

Bassi I.

f *p* *f* *p* *pp* *p* *pp*

Վայ, է, վայ, է, վայ, է, վայ, է, է, է.
 Վայ, է, վայ, է, վայ, է, վայ, է, է, է.

Bassi II.

f *p* *f* *p* *pp*

Վայ, վայ, վայ, է, վայ, է, վայ, է, է, է.
 Վայ, վայ, վայ, է, վայ, է, վայ, է, է, է.

ԳԱՐՈՒՆ Ա.

Գարունն ա, ձունն ա արել,

Վա՛յ, լէ, լէ, վա՛յ, լէ, լէ,

վա՛յ, լէ, լէ, լէ, լէ՛.

Իմ եարնն ինձնից ա սառել:

Ա՛խ, չորնա՛յ, վա՛խ, ա՛յ եար,

չար մարդու լեզուն:

Քամին վրչում ա պաղ պաղ,

Լերդ ու թոքս անում ա դաղ:

Ե՛տր, ինձ բէմուրատ արիր:

Սէրըդ ինձնէ զատ արիր:

C'est le printemps....

C'est le printemps, et il neige!

Vaï lé lé lé Vaï lé lé!

Vaï lé lé lé lé!

Mon bien-aimé s'est refroidi de moi!

Ah! qu'elle se dessèche, ô bien-aimé! hélas!

Qu'elle se dessèche, la langue des méchants!

Le vent souffle, un vent glacé;

Il me brûle le foie et les poumons.

Bien-aimé, tu as brisé mon rêve,

Tu m'as retiré ton amour.

№7.

Lento. ♩. = 46.

mf

Soprani.

Ամ արու,— քա - շի,— ա՛յ - ե - զը, ա՛ - ըս, հօ՛—
 Աս - տուած պա - հէ— քու - տէ - ըը, ա - ըս, հօ՛—

Alti.

Ամ արու,— քա - շի,— ա՛յ - - ե - զը, ա՛ - ըս, հօ՛, ա՛ - ըս, հօ՛,
 Աս - տուած պա - հէ— քու - տէ - ըը, ա - ըս, հօ՛, ա՛ - ըս, հօ՛,

Tenori.

Ամ արու,— քա - շի,— ա՛յ ե - զը,—
 Աս - տուած պա - հէ— քու տէ - ըը,—

Bassi.

Ամ արու,— քա - շի,— ա՛յ ե - զը, հօ՛, ա՛ - ըս, հօ՛,—
 Աս - տուած պա - հէ— քու տէ - ըը, հօ՛, ա՛ - ըս, հօ՛,—

p

հօ՛, ա՛յ, Լու - ծըդ մա - շի, ա՛յ ե - զը, ա՛ - ըս,
 հօ՛, ա՛յ, Մի՛նն էլ տա - շի, ա՛յ ե - զը, ա՛ - ըս,

p

ա՛ - ըս, հօ՛. ա՛յ, Լու - ծըդ մա - շի, ա՛յ ե - զը, ա՛ - ըս,
 ա՛ - ըս, հօ՛. ա՛յ, Մի՛նն էլ տա - շի, ա՛յ ե - զը, ա՛ - ըս,

p

հօ՛, ա՛ - ըս, հօ՛. Լու - ծըդ մա - շի, ա՛յ ե - զը, ա՛ - ըս,
 հօ՛, ա՛ - ըս, հօ՛. ա՛յ, Մի՛նն էլ տա - շի, ա՛յ ե - զը, ա՛ - ըս,

p

հօ՛. ա՛յ, Լու - ծըդ մա - շի, ա՛յ ե - զը, ա՛ - ըս,
 հօ՛. ա՛յ, Մի՛նն էլ տա - շի, ա՛յ ե - զը, ա՛ - ըս,

ԳՈՒԹԱՆԵՐԳ

Ձիգ տու, քաշի, ա՛յ եզը,

Ա՛րա, հօ՛, հօ՛, ա՛րա, հօ՛:

Լուծըդ մաշի, ա՛յ եզը.

Ա՛րա, հօ՛, հօ՛, ա՛րա, հօ՛:

Աստուած պահէ քու տէրը,

Ա՛րա, հօ՛, հօ՛, ա՛րա, հօ՛:

Մի՛նն էլ տաշի, ա՛յ եզը:

Ա՛րա, հօ՛, հօ՛, ա՛րա, հօ՛:

Մեր գութանը օդած ա,

եզանց ուր հօթած ա.

Վարէ վարը, ա՛յ գութան,

Հագիւ խփը զօդած ա:

Շողքըն ընկաւ ծրմակիին,

Աստուած կը տայ մըշակիին.

Սուր գութանը ծիւր գընաց,

Տէր-մըշակը քամակիին:

Սերմէ, սերմէ, ա՛յ մըշակ,

Սուրբ ա, սուրբ ա քու փեշակ.

Մի՛նը հազար տուր, Աստուած,

Քեզ ձէն կը տան տէր-մըշակ:

Chant de labour....

Tire, tire, ô bœuf!

Ara ho ho ara ho!

Use ton collier, ô bœuf!

Ara ho ho ara ho!

Que Dieu garde ton maître!

Ara ho ho ara ho!

Il t'en donnera un tout neuf.

Ara ho ho ara ho!

Notre charrue est apprêtée;

L'épaule des bœufs est huilée.

Laboure la terre, ô charrue;

Le soc vient d'être attaché.

Les rayons du soleil tombent dans les sombres vallées;

Dieu récompense le laboureur;

La charrue pointue marche dans le sillon,

Suivie par le maître et les serviteurs.

Sème, sème, ô laboureur!

Ton œuvre est sainte.

Dieu, donne mille pour un!

Maître et serviteurs t'en conjurent.

ԱՆՁՐԵՒՆ ԵԿԱԻ

La pluie fait tomber

Nº 8.

Allegretto amabile. ♩ = 100.

mf

Soprani (Solo)

Ան - - - ձրևն ե - կաւ - - - շա - - - դա - լէն,
 Հը - - - րէս ե - կաւ - - - իմ - - - աղ - բէր,

Alti.

pp

Tenori I.

Ան - ձրևն ե - կաւ - - - շա - դա - լէն,
 Հը - րէս ե - կաւ - - - իմ - աղ - բէր,

pp

Tenori II.

Ան - ձրևն ե - կաւ - - - շա - դա - լէն,
 Հը - րէս ե - կաւ - - - իմ - աղ - բէր,

pp

Bassi I.

Ան - ձրևն ե - կաւ - - - շա - դա - լէն,
 Հը - րէս ե - կաւ - - - իմ - աղ - բէր,

pp

Bassi II.

Ան - ձրևն ե - կաւ - - - շա - - - դա - լէն,
 Հը - րէս ե - կաւ - - - իմ - - - աղ - բէր,

mf

Ու - - - ուու սե - ըկ դո - - դա - Լէն.
 Աւ - - - ձին տա - կին խա - - դա - Լէն.

pp

Ու - - ուու սե - ըկ դո - - դա - Լէն.
 Աւ - - ձին տա - - կին խա - - դա - Լէն:

pp

Ու - - ուու սե - ըկ դո - - դա - Լէն.
 Աւ - - ձին տա - - կին խա - - դա - Լէն:

pp

Ու - - ուու սե - ըկ դո - - դա - Լէն.
 Աւ - - ձին տա - - կին խա - - դա - Լէն:

pp

Ու - - ուու սե - ըկ դո - - դա - Լէն.
 Աւ - - ձին տա - - կին խա - - դա - Լէն:

Tutti

pp *mf* *p*

Վայ, Լ, Լ, Լ, Լ, Լ, Լ, Լ, Լ, Լ.
 Վայ, Լ, Լ, Լ, Լ, Լ, Լ, Լ, Լ, Լ.

pp *mf* *p*

Վայ, Լ, Լ, Լ, Լ, Լ, Լ.
 Վայ, Լ, Լ, Լ, Լ, Լ, Լ.

pp *p* *mf* *p*

Վայ, Լ, Լ, Լ, Լ, Լ, Լ.
 Վայ, Լ, Լ, Լ, Լ, Լ, Լ.

p *mf* *p* *mf* *p*

Վայ, Լ, Լ, Լ, Լ, Լ, Լ, Լ, Լ, Լ.
 Վայ, Լ, Լ, Լ, Լ, Լ, Լ, Լ, Լ, Լ.

Լ, Լ, Լ, Լ, Լ, Լ, Լ, Լ, Լ, Լ.
 Վայ, Լ, Լ, Լ, Լ, Լ, Լ, Լ, Լ, Լ.

ԱՆՁՐԵԻՆ ԵՎԱԻ

Անձրևն եկաւ շաղալէն,
Ուուու տերև դողալէն.

Վա՛յ, լէ, լէ, լէ՛, լէ՛, լէ,
լէ, լէ՛, լէ՛, լէ, լէ՛.

Հըրէս եկաւ իմ աղբէր,
Ալ ձին աակին խաղալէն:

Վա՛յ, լէ, լէ, լէ՛, լէ՛, լէ՛,
լէ, լէ՛, լէ՛, լէ, լէ՛:

Դէմ աղօթրան խաչ անեմ,
Թըշնամու դէմ չանչ անեմ.
Ձեռքս զըցեմ վըզովը,
Մի երեսը պաչ անեմ:

Խալիչէքը փրուել եմ,
Նախշուն բարձեր դըրել եմ.
Թանլան ջան, քեզ ուտելու
Սեր, կարագ հազըրել եմ.

Տապկած հաւի ճուտ բերեմ,
Ոչխարի մածուն մերեմ.
Որ գիտենաս, անձշ ջան,
Թէ քեզ սըրտով կը սիրեմ:

Ղուշ մի՛ դառնայ թևաւոր.
Դու խաղ կանչի՛ ձևաւոր.
Նարմք, կըլնի՞ էն օրը,
Որ գաս մեր տուն թագաւոր:

La pluie fait tomber....

La pluie fait tomber ses eaux miroitantes,
Les feuilles du saule frémissent;

Vai lé lé lé lé lé!

lé lé lé lé lé!

Voici mon frère qui arrive,
Sur son fougueux cheval rouge.

Vai lé lé lé lé lé!

lé lé lé lé lé!

Je vais me signer, tourné vers l'aurore;
Je vais, d'un geste, chasser l'ennemi;
Je vais enlacer de mes bras le cou du bien-aimé,
Je vais lui embrasser le les joues.

J'ai étalé les tapis,
J'ai rangé les coussins bigarrés;
Mon robuste amoureux, j'ai préparé pour toi
De la crème et du beurre à manger.

J'apporterai un poulet rôti,
Je ferai du *madzoun* (1) avec du lait de brebis,
Pour que tu saches, doux bien-aimé,
Que je t'aime de tout cœur.

Ne deviens pas un oiseau ailé.
Chante une chanson harmonieuse.
Mon Dieu, ce jour viendra-t-il
Où tu entreras, roi, (2) dans notre maison?

(1) Lait caillé.

(2) En Arménie, on appelle „roi“ le nouveau marié, et „reine“, la mariée.

ՍԱՐԵՐԻ ՎԸՐՈՎ ԳՆԱՑ

Mon aimé est parti

Nº 9.

Andante dolente. ♩ = 44.

Soprani. *p*

Աս - - - րե - րի վը - րով — գը - - - նաց, —
 Իմ — — — ես - րը Խը - ոով — գը - - - նաց. —

Alti.

Tenori. *pp*

Աս - - - րե - - - րի
 Իմ — — — ես - - - րը

Bassi.

mf — *f* — *pp*

Ես՛ր, — — — ես՛ր. — — —
 Ես՛ր, — — — ես՛ր. — — —

mf — *f* —

Ես՛ր. — — —
 Ես՛ր. — — —

mp — *pp*

վը - րով — գը - նաց, — Ես՛ր, — — — Ես՛ր.
 Խը - ոով — գը - նաց. — Ես՛ր, — — — Ես՛ր.

pp — *ppp*

Ես՛ր, — — — Ես՛ր.
 Ես՛ր, — — — Ես՛ր.

pp cresc. *f*

Ա - ըօ - տով, ա - ըօ - - - տով,
 Մը - նա - ցիբ, մը - նա - - - ցիբ,

pp cresc. *f*

Ա - - - - ըօ - - - տով,
 Մը - - - - նա - - - ցիբ,

pp cresc.

Ա - ըօ - տով, ա - ըօ - - - տով,
 Մը - նա - ցիբ, մը - նա - - - ցիբ,

pp cresc.

Ա - - - - ըօ - - - տով, ա - ըօ - տով
 Մը - - - - նա - - - ցիբ, մը - նա - ցիբ,

decresc. *pp*

Եա - ըիս կա - ըօ - - տով.
 Զի - նուոր - զը - նա - - ցիբ:

decresc. *p* *mp* *pp*

Եա՛ր,
 Եա՛ր, Եա - ըիս կա - ըօ - - - տով.
 Զի - նուոր զը - նա - - - ցիբ:

mf *decresc.* *>pp*

Եա՛ր, Եա - ըիս կա - ըօ - - - տով.
 Եա՛ր, Զի - նուոր զը - նա - - - ցիբ:

mf *p* *>pp*

Եա՛ր, Եա - ըիս կա - ըօ - - - տով.
 Եա՛ր, Զի - նուոր զը - նա - - - ցիբ:

ՍԱՐԵՐԻ ՎՐՈՎ ԳՆԱՑ

Սարերի վրով զընաց,

Եա՛ր, եա՛ր.

Արօտով, արօտով,

Եարիս կարօտով:

Իմ եարը խըռով զընաց.

Եա՛ր եա՛ր

Մընացիր, մընացիր,

Զինուոր զընացիր:

Ոչ լոր ելաւ, ոչ կուգաւ

Եա՛ր, եա՛ր

Արօտով, արօտով,

Եարիս կարօտով:

Զեռնէս թըռնելով զընաց:

Եա՛ր, եա՛ր.

Մընացիր, մընացիր,

Զինուոր զընացիր:

Ծաղիկ էր հոտով-մոտով,

եկաւ, անցաւ իմ մօտով.

Աչքըս տեսա՞ւ սիրեցի,

Ու մընացի կարօտով:

Շէկ եարիս դըրի ցամբան,

Ս.փսսս, չասի իրան բան.

Ճամբին օգնական չունի,-

Սուրբ Գարապետ պահապան:

Mon aimé est parti....

Mon aimé est parti par la montagne;

Bien-aimé! bien-aimé!

Sur les prés, sur les prés,

Je languis de l'absence de mon aimé.

Il est parti, fâché contre moi.

Bien-aimé! bien-aimé!

Tu as longtemps attendu,

Et maintenant, conscrit, tu t'en es allé!

Il n'était ni alouette ni perdrix,

Bien-aimé! bien-aimé!

Sur les prés, sur les prés,

Je languis de l'absence de mon aimé!

Il s'envola de mes mains.

Bien-aimé! bien-aimé!

Tu as longtemps attendu,

Et maintenant, conscrit, tu t'en es allé!

Il était comme une fleur parfumée.

Il vint passer près de moi;

Je l'ai vu, je l'ai aimé,

Et je souffre de son absence.

J'ai mis en route mon blond amoureux;

Hélas! je ne lui ai rien dit.

Il n'a personne qui l'assiste en chemin;

Que Saint Carapet (1) le protège!

ԵՐԻ ԵՐԻ ԵՐԻ ՋԱՆ

Cette nuit j'ai vu

№10.

Vivo. ♩ = 112.

Soprani. *mf*

Ալտի. *mf* *p*

Tenori I. *mf* *p*

Tenori II. *mf* *p*

Bassi I. *p* *mf* *p*

Bassi II. *p* *mf*

Էս - գի - շեր լու - սը տե - սայ, Ե - ըի, Ե - ըի, Ե - ըի, Ջան.
 Ե - լիլ էր ուխտ էր գա - լի, Ե - ըի, Ե - ըի, Ե - ըի, Ջան.

Էս - գի - շեր լու - սը տե - սայ, Ե - ըի, Ե - ըի, Ե - ըի, Ջան.
 Ե - լիլ էր ուխտ էր գա - լի, Ե - ըի, Ե - ըի, Ե - ըի, Ջան.

Էս - գի - շեր լու - սը տե - սայ, Ե - ըի, Ե - ըի, Ե - ըի, Ջան.
 Ե - լիլ էր ուխտ էր գա - լի, Ե - ըի, Ե - ըի, Ե - ըի, Ջան.

Էս - գի - շեր լու - սը տե - սայ, Ե - ըի, Ե - ըի, Ե - ըի, Ջան.
 Ե - լիլ էր ուխտ էր գա - լի, Ե - ըի, Ե - ըի, Ե - ըի, Ջան.

Էս - գի - շեր լու - սը տե - սայ, Ե - ըի, Ե - ըի, Ե - ըի, Ջան.
 Ե - լիլ էր ուխտ էր գա - լի, Ե - ըի, Ե - ըի, Ե - ըի, Ջան.

Էս - գի - շեր լու - սը տե - սայ, Ե - ըի, Ե - ըի, Ե - ըի, Ջան.
 Ե - լիլ էր ուխտ էր գա - լի, Ե - ըի, Ե - ըի, Ե - ըի, Ջան.

mf

Իմ — հա - ըը դու - սը տե - սայ. Ե - ըի, մա - ըա - - լօ Չէյ - ըան.
 Հրա - ցա - նը ու - սը տե - սայ: Ե - ըի, մա - ըա - - լօ Չէյ - ըան:

mf *p*

Իմ հա - ըը դու - սը տե - սայ. Ե - ըի, մա - ըա - - լօ Չէյ - ըան.
 Հրա - ցա - նը ու - սը տե - սայ: Ե - ըի, մա - ըա - - լօ Չէյ - ըան:

mf *p.* *p*

Իմ հա - - ըը դու - - սը տե - - սայ.
 Հրա - - - - ցա - - նը ու - - սը տե - - սայ:

mf *p*

Իմ հա - - ըը դու - - սը տե - - սայ.
 Հրա - - - - ցա - - նը ու - - սը տե - - սայ:

p *mf* *p*

Իմ հա - - - ըը ————— դու - - սը տե - - սայ.
 Հրա - ցա - - - նը ————— ու - - սը տե - - սայ:

mf *p*

Իմ հա - - ըը դու - - սը տե - - սայ.
 Հրա - - - - ցա - - նը ու - - սը տե - - սայ:

ԵՐԻ ԵՐԻ ԵՐԻ ԶԱՆ

էս գիշեր լուսը տեսայ,

Երի, երի, երի ջա՛ն,

Իմ եարը դուսը տեսայ.

Երի, մարալօ՛ ջէյրան.

Ելել էր ուխտ էր գալի,

Երի, երի, երի, ջա՛ն.

Հրացանը ուսը տեսայ:

Երի, մարալօ՛ ջէյրան:

Արև էր ամպի տակին,

Սուրբ Յակոբ ճամբի տակին.

Մի էնպէս աղբեր ունեմ,

Հրեղէն ձին թամբի տակին:

Արևը սարի վերայ,

Մամուռը քարի վերայ.

Ես ոսկի սարք պիտէի,

Իմ սիրած եարի վերայ:

Cette nuit j'ai vu....

Cette nuit j'ai vu la lumière.

Viens, viens, bien-aimé!

J'ai vu mon aimé sur la route.

Viens, mon beau chevreuil!

Il allait en pèlerinage,

Viens, viens, bien-aimé!

Je l'ai vu le fusil à l'épaule.

Viens, mon beau chevreuil!

Sous le nuage était le soleil,

Saint Jacob au bord de la route.

J'ai un frère incomparable,

Qui monte un cheval de feu.

Le soleil sur la montagne,

La mousse sur les rochers;

Je voudrais être une parure d'or

Sur mon amoureux adoré.

ԼՈՒՍՆԱԿՆ ԱՆՈՒՇ

Լուսնակն անուշ, հովն անուշ,

Վա՛յ, լէ, լէ՛, լէ, լէ,

Վա՛յ, լօ, լօ՛, լօ, լօ.

Շինականի քունն անուշ:

Երնեկ էն օրեր,

Որ կեցնենք սարեր:

Պագեց լուսնակ երկընուց.

Հովըի փողն էր անուշ:

Հօտաղն եզներ կարածայ,

Մասկալ պառկեր՝ քունն անուշ:

Ջրղզղուն քամին կը փըշէ,

Մովային հովն էր անուշ:

Դաշտեր, ձորեր մընջեր են,

Ջրեր գըլգըլան՝ ձէնն անուշ:

Հաւքեր թառան իրենց բուն,

Բըլբուլի տաղն էր անուշ:

Անմահական հոտ բուրեր,

Քաֆուր վարդի հոտն անուշ:

Nocturne.

La lune est douce! doux, le vent!

Vai lé lé lé lé!

Vai lo lo lo lo!

Le sommeil du paysan est si doux!

Heureux les jours

Où nous irons sur la montagne!

La lune se lève au ciel,

Douce est la flûte du berger.

Le bouvier fait paître ses bœufs,

Le laboureur dort d'un doux sommeil.

Le vent souffle en murmurant,

C'est la douce brise de la mer.

Plaines et vallées sont muettes,

Les eaux clapotent avec un bruit doux.

Les oiseaux sont rentrés dans leurs nids;

Doux, le chant du rossignol!

Un parfum délicieux flotte dans l'air,

C'est de la rose rouge le parfum si doux.

№ 12.

Moderato gracioso. ♩ = 60.

p

Soprani.
Աճ - պեղ ւ, ձուռն - չի գա - - լի, Շո - դեր - ջան,
Սիր - տըս կը - բա - - կով լը - - ցուած, Շո - դեր - ջան,

Alti.
Աճ - պեղ ւ, ձուռն - չի գա - - լի, Շո - դեր - ջան,
Սիր - տըս կը - բա - - կով լը - - ցուած, Շո - դեր - ջան,

Tenori I.
Աճ - պեղ ւ, ձուռն - չի գա - - լի, Շո - դեր - ջան,
Սիր - տըս կը - բա - - կով լը - - ցուած, Շո - դեր - ջան,

Tenori II.
Աճ - պեղ ւ, ձուռն - չի գա - - լի, Շո - դեր - ջան,
Սիր - տըս կը - բա - - կով լը - - ցուած, Շո - դեր - ջան,

p

Սա - - ըի - ցը տուռն - չի գա - - լի. Շո - - դեր - ջան.
Աչ - - քե - ըիս քուռն - չի գա - - լի. Շո - - դեր - ջան.

p

Սա - - ըի - ցը տուռն - չի գա - - լի. Շո - - դեր - ջան.
Աչ - - քե - ըիս քուռն - չի գա - - լի. Շո - - դեր - ջան.

cresc.

p

Սա - - ըի - ցը տուռն - չի գա - - լի. Շո - - դեր - ջան.
Աչ - - քե - ըիս քուռն - չի գա - - լի. Շո - - դեր - ջան.

p

Սա - - ըի - ցը տուռն - չի գա - - լի. Շո - - դեր - ջան.
Աչ - - քե - ըիս քուռն - չի գա - - լի. Շո - - դեր - ջան.

mf *f* *mf* *f* *p*

Գու շո - - - րո - - րւ, դուն օ - - - րօ - - րւ, Շո - դեր - ջան,
 Գու շո - - - րո - - րւ, դուն օ - - - րօ - - րւ, Շո - դեր - ջան,

mf *mf* *p*

Գու շո - - - րո - - րւ, դուն օ - - - րօ - - րւ, Շո - դեր - ջան,
 Գու շո - - - րո - - րւ, դուն օ - - - րօ - - րւ, Շո - դեր - ջան,

mf *f* *mf* *f*

Գու շո - - - րո - - րւ, դուն օ - - - րօ - - րւ, Շո - դեր - ջան,
 Գու շո - - - րո - - րւ, դուն օ - - - րօ - - րւ, Շո - դեր - ջան,

mf *mf* *p*

Գու շո - - - րո - - րւ, դուն օ - - - րօ - - րւ, Շո - դեր - ջան,
 Գու շո - - - րո - - րւ, դուն օ - - - րօ - - րւ, Շո - դեր - ջան,

pp *cresc.* *mf*

Ա՛հ - - պի տա - կին - ձուն կե - րե - ւայ, Շո - դեր - ջան.
 Ա՛հ - - պի տա - կին - ձուն կե - րե - ւայ, Շո - դեր - ջան:

pp *cresc.* *mf*

Ա՛հ - - պի տա - կին - ձուն կե - րե - ւայ, Շո - դեր - ջան.
 Ա՛հ - - պի տա - կին - ձուն կե - րե - ւայ, Շո - դեր - ջան:

pp *cresc.* *mf*

Ա՛հ - - պի տա - կին - ձուն կե - րե - ւայ, Շո - դեր - ջան.
 Ա՛հ - - պի տա - կին - ձուն կե - րե - ւայ, Շո - դեր - ջան:

pp *cresc.* *mf*

Ա՛հ - - պի տա - կին - ձուն կե - րե - ւայ, Շո - դեր - ջան.
 Ա՛հ - - պի տա - կին - ձուն կե - րե - ւայ, Շո - դեր - ջան:

ՇՈՂԵՐ ԶԱՆ

Ամպել ա, ծիւնն չի գալի,
Շողե՛ր ջան,
 Սարիցը տունն չի գալի.
Շողե՛ր ջան.
 Դու շորորն, դունն օրօրն,
Շողե՛ր ջան,
 Ամպի տակին ծունն կերեւայ,
Շողե՛ր ջան.
 Սիրտըս կըրակով լըցուած,
Շողե՛ր ջան,
 Աչքերիս քունն չի գալի:
Շողե՛ր ջան.
 Դու շորորն, դունն օրօրն,
Շողե՛ր ջան,
 Ամպի տակին ծունն կերեւայ,
Շողե՛ր ջան:

Հուրք ա թափու՛մ վերիցը,
 Ես վա՛նայ քո սէրիցը.
 Վարդավառին ինձ համար
 Զունն բեր դու սարերիցը:

Choghère.

Le ciel est couvert de nuages, mais il ne neige pas.
Choghère! ma petite âme!
 Elle ne rentre pas de la montagne.
Choghère! ma petite âme!
Marche en te balançant, en te dandinant,
Choghère! ma petite âme!
 Sous les nuages on entrevoit la neige,
Choghère! ma petite âme!
 Mon cœur est rempli de feu;
Choghère! ma petite âme!
 Le sommeil fuit mes yeux.
Choghère! ma petite âme!
Marche en te balançant, en te dandinant,
Choghère! ma petite âme!
 Sous les nuages on entrevoit la neige,
Choghère! ma petite âme!

D'en haut il tombe du feu.
 Je brûle de ton amour.
 Pour la fête du Vardavar (1), des montagnes
 Apporte de la neige pour moi.

(1) La fête de la Transfiguration.

Սարի գլխին ծուն եկաւ,
Շողե՛ր ջան.
 Շէկլիկ եարբս տուն եկաւ,
Շողե՛ր ջան.
 Ուն կերեւայ, ծուն կերեւայ,
Շողե՛ր ջան,
 Բերդի տակին տուն կերեւայ,
Շողե՛ր ջան.
 Դեռ մուրազիս չը հասած,
Շողե՛ր ջան.
 Վըրէս խորունկ քուն եկաւ:
Շողե՛ր ջան.
 Ուն կերեւայ, ծուն կերեւայ,
Շողե՛ր ջան,
 Բերդի տակին տուն կերեւայ,
Շողե՛ր ջան:

Աշունն եկաւ սարիցը,
 Տերև թափեց ծառիցը.
 Շողոն դարդով լըցուել ա,-
 Հեռացել ա եարիցը:

Il a neigé sur la cime de la montagne;
Choghère! ma petite âme!
 Ma belle blonde est rentrée;
Choghère! ma petite âme!
 On entrevoit la neige, on entrevoit la neige.
Choghère! ma petite âme!
 Au pied de la forteresse on voit une maison.
Choghère! ma petite âme!
 Avant que j'eusse atteint mon but,
Choghère! ma petite âme!
 Un sommeil profond s'est abattu sur moi.
Choghère! ma petite âme!
 On entrevoit la neige, on entrevoit la neige.
Choghère! ma petite âme!
 Au pied de la forteresse on voit une maison.
Choghère! ma petite âme!

L'automne arriva de la montagne,
 Les feuilles des arbres sont tombées.
 Choghère est pleine de douleur;
 Elle se trouve loin de son bien-aimé.